

Advies van de Financiële Commissie voor de Bondsraad van 30 november 2024 (24-10103)

Inleiding

Op 5 november 2024 hebben wij met de directeur en de penningmeester de conceptbegroting 2025 (met daarin opgenomen de Prognose 2024 en de Meerjarenbegroting 2025-2027) besproken.

Als onderdeel van dat overleg hebben wij kennis gemaakt met de nieuwe controlerend accountant. Met haar hebben we onder andere gesproken over de bestemmingsreserve opbrengst pand, het vormen van een continuïteitsreserve en het verder verbeteren van het model op basis waarvan de toekomstige contributiebaten worden ingeschat.

Begroting 2025

Conform artikel 7 van het Reglement voor de Financiële Advies Commissie brengen wij hierbij verslag uit over onze bevindingen met betrekking tot de Begroting 2025. Op basis van artikel 6 van het Reglement voor de Financiële Advies Commissie zijn in elk geval de volgende zaken beoordeeld:

- a. Verificatie van aanvaarde uitgangspunten, zoals doorbelastingen, afschrijvingen etc.
- b. Controle of de begroting een juiste vertaling is van, met name, het Meerjarenbeleidsplan.
- c. Onderzoeken of de toelichting helder is.

Wij hebben de conceptbegroting beoordeeld, onder andere op de hiervoor vermelde punten. Naar aanleiding van die beoordeling hebben wij vragen gesteld en een aantal kleine aanpassingen voorgesteld. Deze aanpassingen zijn doorgevoerd in de definitieve Begroting 2025, die in de Bondsraad van 30 november 2024 wordt behandeld.

De begroting sluit nu met een negatief saldo van €17.000. In dat kader vermelden wij dat er €25.000 aan incidentele lasten worden begroot die ten laste van de bestemmingsreserve opbrengsten pand komen (mits de bondsraad dit accordeert). Zonder deze post wordt er een bedrag van €10.000 positief begroot, welk bedrag (indien gerealiseerd) ten gunste komt van de algemene reserve.

De FAC acht het van groot belang dat de KNSB de komende jaren positieve resultaten realiseert. Om die reden adviseren wij u deze Begroting vast te stellen.

In de Begroting 2025 is (ter vergelijking) ook de Prognose 2024 opgenomen. Deze Prognose is volgens de directeur en penningmeester gebaseerd op de intern gevoerde administratie. Op deze administratie hebben wij (of de accountant) over het boekjaar 2024 geen controle uitgevoerd.

De prognose sluit met een verwacht positief resultaat van €29.400. Hierbij merken wij op, zoals ook is toegelicht in de Begroting 2025, dat hierin een nagekomen bate met betrekking tot het 150-jarig jubileum is opgenomen van €24.000. Maar ook zonder deze bate zal 2024 naar verwachting licht positief worden afgesloten.

In de Begroting 2025 is ook een doorkijkje opgenomen naar de jaren 2026 en 2027. Voor deze jaren wordt een negatief saldo begroot van €16.000 respectievelijk €5.000. Dit is voor de KNSB niet onoverkomelijk, gezien de huidige financiële positie, maar het geeft wel het belang aan om bij het bepalen van de taken van de KNSB goed te beoordelen welke kosten die taken met zich meebrengen.

Met betrekking tot een aantal posten willen we een nadere toelichting geven:

- a. Contributiebatens
- b. Blad Schaken.nl
- c. Onzekerheid subsidies NOC*NSF
- d. Toekomstige activiteiten

Tenslotte merken wij op dat het vaststellen of de begroting een juiste vertaling van het Meerjarenbeleidsplan geen eenvoudige toets is, mede omdat er geen kosten/batenprognose voor het MJBP gemaakt is. Voor zover hebben wij kunnen beoordelen is deze begroting niet strijdig met dat Meerjarenbeleidsplan. Per begrotingsjaar worden nu de baten en lasten voor het MJBP vastgesteld en aangezien bij het vaststellen van het MJBP in 2022 geen kosten/baten prognose is gemaakt kan geen toetsing plaatsvinden in hoeverre baten en lasten in de pas lopen met de uitgangspunten.

Ad a. Contributiebatens

Het begrote bedrag aan contributiebatens in de Begroting 2025 achten wij aanvaardbaar. Dit bedrag is gebaseerd op een model dat aangescherpt is ten opzichte van het verleden. Een open discussie hierover met directeur, penningmeester en accountant leidde tot de conclusie dat dit model nog verder aangescherpt kan worden door uit te gaan van het ledenaantal (en de verwachte mutaties daarin) in plaats van gefactureerde contributiebatens. In 2025 zal dit door het bondsbureau worden opgepakt.

Overigens blijft het inschatten van het ledenverloop moeilijk. Voor de coronapandemie daalde het ledenaantal jaar op jaar; daarna zit het ledenaantal in de lift. Het verloop in de komende jaren is dan ook moeilijk in te schatten.

Ad b. Schaken.nl

Wij ondersteunen het voorstel van het bestuur om het contract met Golazo Media op te zeggen, zodat 2025 het laatste jaar is dat het bondsblad Schaken.nl uitkomt. Helder is dat het aantal abonnees ver achterblijft bij de begrote aantallen en dat de kosten juist veel hoger zijn dan begroot. Met het bestuur zijn wij het eens dat het financieel onverantwoord is een bondsblad op deze wijze te blijven uitbrengen.

Voor het bestuur en de bondsraad is wel belangrijk dat uiterlijk in 2025 een besluit wordt genomen of er een noodzaak is om vanaf 2026 periodiek een digitale vervanger van het bondsblad te maken. Ook dat brengt immers kosten met zich mee.

Ad c. Onzekerheid subsidie NOC*NSF

Het hoofdlijnenakkoord en de eerste begroting van het nieuwe kabinet zorgt voor veel onzekerheid over de financieringsstromen richting de sport. Dit raakt ook NOC*NSF en daarvan afgeleid de sportbonden, omdat subsidies van uit NOC*NSF mogelijk fors zullen dalen. Dat zal niet het geval zijn in 2025; het raakt dus de Begroting 2025 niet, maar mogelijk wel de jaren erna.

Uit ons overleg met de directeur en penningmeester is gebleken dat zij de ontwikkelingen op de voet volgen. Ook hebben wij begrepen dat een deel van de subsidies (die voor topsport) vooral worden besteed voor trainingssessies, waarvoor geen meerjarige contracten zijn afgesloten. Dat houdt in dat bij een afname van de subsidie de activiteiten die daaruit gefinancierd worden afgeschaald kunnen worden, zodat het netto-effect op de financiële positie beperkt zal zijn.

Toch adviseren wij het bestuur een aantal scenario's op te stellen, welke eventueel gedeeld kunnen worden in de vergadering van de bondsraad/ledenraad in het voorjaar van 2025.

Ad d. Toekomstige activiteiten

De FAC heeft al in eerdere adviezen opmerkingen gemaakt m.b.t. activiteiten die worden ontplooid zonder dat er een evenwichtige beoordeling is gemaakt. Het blad Schaken.nl is daar een voorbeeld van, maar ook de clubwebsites waar nu een aantal van 50 clubs en 5 regionale bonden wordt genoemd maar waarvan de FAC geen rapportage heeft gezien waar deze aantallen op zijn gebaseerd.

De FAC adviseert dan ook om voor toekomstige activiteiten een goede onderbouwing te maken waaruit onder meer blijkt hoe een behoefte is gepeild, hoe de lasten zijn opgebouwd en hoe de baten zijn berekend.

Overige opmerkingen

Zoals eerder aangegeven hebben wij ook overleg gehad met de accountant over de reserves.

Allereerst is afgestemd dat de bestemmingsreserve opbrengsten pand in de jaarrekening 2024 als separate post in het eigen vermogen wordt opgenomen.

Daarnaast is afgesproken dat het bestuur, met een adviserende rol voor de accountant, in de jaarrekening 2024 een continuïteitsreserve als separate post in het eigen vermogen zal opnemen. Dit past in het advies van de werkgroep opbrengsten pand waarin het bestuur werd opgeroepen een standpunt in te nemen over de hoogte van het weerstandsvermogen.

De FAC mist in deze begroting een toerekening van de personeelslast van het bondsbureau naar de afzonderlijke activiteiten. De FAC ziet dit graag voor de begroting van 2026 weer hersteld.

De FAC adviseert het bestuur en het bondsbureau de vacature bij de financiële administratie te laten vervullen door iemand, eventueel samen met andere sportbonden, die over meer kennis beschikt dan alleen boekhouden. De aan te stellen functionaris dient ook kennis te hebben van begroten, van het bepalen van kostprijzen en calculeren. Dit verlicht de taak van de directeur bondsbureau en kan zorgen voor meer inzicht in de werkelijke kosten van de activiteiten.

Opvolging eerder aanbevelingen FAC

In ons advies voor de bondsraad van 9 juni 2024 hadden wij een aantal aanbevelingen; een aantal hiervan staan nog open:

1. Een besluit nemen over hoe de overtollige liquide middelen (ontstaan door de verkoop van het pand) veilig en passend binnen het Treasury statuut uitgezet kunnen worden.
2. Het project 150-jarig jubileum evalueren, waaronder het benoemen van leerpunten voor toekomstige projecten.
3. Meer aandacht voor de werkgroep verdienmodellen, zodat die in 2025 nog met een advies kan komen met betrekking tot de hoogte van bijdragen voor deelname aan cursussen, bondscompetities enz. en de consequenties daarvan op de contributie per lid.

17 november 2024

Financiële Advies Commissie:

Peter van der Borgt
Max Kanbier
Kees Koper
Hans Oosterhout
Jan Poland (voorzitter)